



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

Klasa: UP/I-612-08/17-06/0022

Urbroj: 532-04-01-03-02/3-17-1

Zagreb, 10. ožujka 2017.

GRAD HVAR

Primljenio:	10.03.2017	
Klasifikacijska oznaka:	Ustrojstvena jedinica	
6K.08/17.09/38		
Urudžbeni broj	Prilozi	Vrijednost
321-04-01-03-02/3-17-01		

Ministarstvo kulture na temelju članka 12. stavka 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14) i članka 20. stavaka 1. i 2. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 89/11 i 130/13) donosi

RJEŠENJE

1.

Utvrđuje se da Arheološka zona grada Hvara, ima svojstvo kulturnoga dobra.

2.

Prostorne međe kulturnoga dobra iz točke 1. izreke ovoga Rješenja određene su katastarskim česticama:

*9, *10, *14/1, *14/2, *14/3, *15, *16/1, *16/2, *17/1, *17/2, *17/3, *17/4, *18, *19, *20, *21, *22, *23, *24, *25/1, *25/2, *25/3, *26, *27, *28, *29/1, *29/2, *29/3, *30, *31, *32, *33, *34, *35, *36, *37/1, *37/3, *38, *39, *40, *41/1, *41/2, *42/1, *42/2, *42/3, *44, *48, *62/1, *62/2, *62/3, *62/4, *62/5, *63, *64, *65, *66/1, *66/2, *66/3, *67/1, *67/2, *68, *69/1, *69/2, *70, *71, *73, *74/2, *75, *76, *77, *78, *79, *80, *81, *82, *83, *84, *85, *87, *88, *89, *90, *91, *92, *93, *94, *95, *96, *98, *99, *100, *101/1, *101/2, *102, *103, *104, *105, *106, *107, *108/1, *108/2, *109, *110, *111/1, *111/2, *111/3, *112, *113, *114, *116, *117, *118/1, *118/2, *119, *120, *121, *123/2, *123/3, *124, *125, *126, *127, *128, *129, *130, *131, *132, *133, *134/1, *135, *136/1, *136/2, *137/1, *137/2, *137/3, *138/1, *138/2, *139, *140/1, *140/2, *141/1, *141/2, *142, *143/1, *143/2, *144/1, *144/2, *144/3, *145, *146, *147, *148, *150, *151/1, *151/2, *152/1, *152/2, *152/3, *153/1, *153/2, *154/2, *155, *157/1, *157/2, *158/1, *158/2, *159, *160/1, *160/2, *160/3, *161/1, *161/2, *162/1, *162/2, *162/3, *163/1, *163/2, *164/1, *164/2, *164/3, *165, *166, *167, *168, *168/7, *169, *170, *171, *173, *173, *174, *175, *176, *176/1, *176/2, *176/3, *176/4, *176/5, *177, *177/2, *177/3, *177/4, *177/5, *177/6, *178, *178/1, *178/2, *178/3, *178/4, *179/1, *179/2, *180, *180, *181, *181, *182, *182/1, *182/4, *183, *184, *184/1, *184/2, *184/3, *185, *186, *186, *187, *187/1, *188, *188/2, *188/3, *188/4, *188/5, *188/6, *188/7, *189, *189/1, *189/2, *189/3, *189/4, *189/5, *190, *191, *192, *193, *194/1, *194/2, *195/1, *195/2, *196, *197, *197, *198, *199/1, *199/2, *190/1, *195, *195/1, *195/3, *196/1, *196/2, *196/3, *197, *200/1, *201, *202, *203, *204, *205, *206/1, *206/2, *208, *209, *210, *211, *212/1, *212/2, *212/3, *213, *214, *215/1, *215/2, *216/1, *216/2, *217/1, *217/2, *218, *219, *220, *221, *221/1, *221/2, *221/2, *221/3, *222, *222, *223, *223/1, *223/2, *224, *224, *225/1, *225/2, *226, *226/1, *226/2, *227, *227, *228, *228, *229, *229, *230, *230/1, *230/2, *231, *232, *232/2, *232/3, *233, *233/1, *233/2, *234, *234/1, *234/2, *235/1, *235/2, *236/1, *236/2, *237/1, *237/2, *237/3, *236, *238, *238/1, *238/2, *238/3, *238/4, *238/5, *239, *240, *241, *241, *242, *242/1, *242/2, *243, *244, *244, *245, *245, *246, *246, *247, *247, *248, *248, *249, *249/1, *249/2, *249/3, *250, *251, *251/1, *251/2, *251/3, *251/4, *251/5, *251/6, *252, *253, *253/1, *253/2, *254, *255, *256, *256/1, *256/2, *257, *257, *258, *259, *260, *261, *262, *263, *264/1, *264/2, *264/3, *265/1, *265/2, *267, *268, *270, *271/1, *271/2, *271/2, *271/3, *271/4, *272, *272, *273, *273/1, *273/2, *274, *274, *275, *275, *276, *276/1, *276/2, *277/1, *277/1, *277/2, *277/2, *277/3, *278, *278/1, *278/2, *278/3, *279, *279/1, *279/2, *279/3, *280, *280, *281, *281/1, *281/2, *282, *283, *283/1, *283/2, *284, *284, *285, *285, *286, *286/1, *286/2, *287, *288/1, *288/2, *289, *289/1, *289/2, *290, *290, *291, *291/1, *291/2, *291/3, *292, *292, *293, *293, *294, *294/1, *294/2, *295, *295/1, *295/2, *296, *297, *297, *298, *298/1, *298/2, *299, *299, *300/1, *300/2, *300/3, *301, *302, *302/2, *303, *303/1, *304, *305, *305/1, *305/2, *306, *307, *307, *308, *308, *309, *309/1, *309/2, *310, *311, *311/2, *312, *313, *313, *314, *314, *315, *315/1, *315/2, *316, *316/1, *316/2, *317/1, *317/2, *318/1, *318/2, *319, *320, *320/1, *320/2, *321/1, *321/2, *322, *322, *323/1, *323/1, *323/2, *323/2, *323/3, *323/4, *324, *324/1, *324/2, *325, *325/1, *325/2, *326, *327, *327, *328, *329, *329/1, *329/2, *330, *330, *331, *331, *332, *332, *333, *333/1, *333/2, *333/3, *333/4, *334, *334/1, *335, *335, *336, *336, *337, *337/1, *337/2, *338, *338/1, *339, *339, *340, *340/1, *340/2, *341, *341/1, *341/2, *342/1, *342/2, *343, *343/2, *344/1, *344/2, *345, *346, *346, *347, *348/1, *348/2, *349, *350,

*351, *352, *353/1, *359, *360, *361/1, *361/2, *363, *364, *365/1, *365/2, *366/1, *366/2, *368, *369/1, *369/2, *370, *371, *372, *373, *374, *375, *376, *377/1, *378/1, *378/2, *378/3, *379, *380, *381/1, *381/2, *382/1, *382/2, *382/3, *383/1, *383/2, *383/3, *384, *385/1, *385/2, *386/1, *386/2, *387, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401/1, 401/2, 402/1, 402/2, 403, 409, 410/1, 411/1, 411/2, 412/2, 413, 414, 416/1, 417, 418, 419, 420/1, 420/2, *422, 423/1, 423/2, *424, 424, 425, 426/1, 427/1, 427/2, 428, 429, *430, 430/1, 430/2, 431, 432, 433/2, 434/1, 434/2, 434/3, 435, 436, 437/1, 437/2, 438, 439, 440/1, 440/2, *442, 445, *443/1, 443/1, *443/2, 443/2, 444, 448, 449, 450, 453, 454, 455, 456, 457, 458/1, 458/2, 459, 460, 461, 462/1, 462/4, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 513/1, 513/2, 513/3, 515, *515/1, *515/2, *537/1, *537/2, *538, *540/1, *540/2, *541, *542, *558, *562, *563, *565/1, *565/2, *565/3, *566/1, *566/2, *566/3, *576, *583, *584, *588, *591, *618, *625, *632, *647, *655, *705, *710, *749, *752, *765, *771, *799, *783, *787, *805, *819/1, *819/2, *820, *838, *843, 4520/1, 4520/2, 4520/3, 4530/1, 4531, 4532, 4533/1, 4534, 4535, 4536, 4537/1, 4537/2, 4537/3, 4537/4, 4538, 4539, 4541, 4568, 4658/1, 4569, 4656, 300, 301, 250, 424, *47, sve k.o. Hvar

Otisak digitalne katastarske podloge (DKP) sastavni je dio ovoga Rješenja.

3.

Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnoga dobra iz točke 1. ovoga Rješenja:

- Zaštitni i drugi radovi na kulturnome dobru iz točke 1. unutar prostornih međa iz točke 2. izreke ovoga Rješenja mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela;
- Arheološka zona grada Hvara obuhvaća utvrđeni i potencijalni areal arheoloških nalaza. Unutar ove zone svim zemljanim radovima obavezno prethode zaštitna arheološka istraživanja ili arheološki nadzor. Na temelju rezultata arheoloških istraživanja ili nadzora nadležno tijelo odlučit će o dalnjem tretmanu lokacije, odnosno o mogućnosti i načinu izvođenja dalnjih radova. Ovisno o nalazima i značenju otkrivenog, u dalnjem postupku, može se zatražiti izmjena projekta u svrhu zaštite nalaza i njihove prezentacije. Bez traženja prethodnog odobrenja nadležnoga tijela, vlasnik (imatelj) kulturnog dobra može obrađivati tlo do dubine 25 cm, radi sadnje jednogodišnjih poljoprivrednih kultura;
- Ako se prilikom dopuštenih radova eksploracije područja arheološke zone nađu ostaci građevina ili predmeti, nalaznik je dužan o tome obavijestiti nadležno tijelo i Arheološku zbirku grada Hvara, a predmete predati na privremenu pohranu Arheološkoj zbirci grada Hvara do odluke o trajnoj pohrani;
- Istraživanje lokaliteta i iskapanje nalaza dopušteno je samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela i uz uvjet da se svi nalazi nakon dovršenih istraživanja i iskapanja stručno konzerviraju, a pokretni nalazi predaju na privremenu pohranu Arheološkoj zbirci grada Hvara do odluke o trajnoj pohrani;
- Vlasnik kao i drugi imatelj kulturnog dobra dužan je provoditi sve mјere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra, a koje odredi nadležno tijelo;
- Područje arheološkog lokaliteta za koje je utvrđeno svojstvo kulturnog dobra ili dijelovi tog područja mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz članka 36.-40. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4.

Predmetno kulturno dobro s prostornim međama iz točke 2. izreke ovoga Rješenja upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-6902, a upis će se objaviti u „Narodnim novinama“.

5.

Ovo će se Rješenje dostaviti nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

6.

Žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Najstariji, eneolitički nalazi datirani oko 3000. g. pr. Kr., na području grada Hvara nađeni su na padinama brijege pod tvrđavom Forticom. Na iste se nastavljaju brojni pretpovijesni nalazi. Već u 19. st. bili su uočeni nalazi novca ilirskoga dinasta Baleja na ovim padinama. C. Fisković je početkom 60-tih godina 20. stoljeća utvrdio da je na vrhu brijege postojala pretpovijesna gradina. Ostaci iste bili su vidljivi sve do gradnje gradskog perivoja oko 1930. g., kada su bili otkopani i uništeni brojni grobovi u obliku sanduka od kamenih ploča, s malim keramičkim posudama punih morskih puževa. M. Zaninović zaključio je da se nesumnjivo radi o ilirskim ili helenističko-posudama punih morskih puževa.

ilirskim grobovima gradinskih stanovnika. Isti je krajem 60-tih napravio prvu opsežnu reambulaciju padine pod tvrđavom te utvrdio da se keramički ulomci vremenski pružaju od pretpovijesti preko helenizma do rimskog razdoblja na temelju čega zaključuje da je podno gradine postojala naseobina. Tu je pretpostavku potvrđio N. Petrić otkrićem ilirskog ognjišta na prostoru nedaleko morske obale, uz nekadašnji samostan sv. Marka. M. Zaninović problematizira i nalaze starinskih novaca, koje smo već spomenuli. G. Novak navodi da je u Hvaru pronađeno 160 komada Balejevih (Βαλλαιού) novaca, te 320 primjeraka kovanica Farosa, današnjega Starog Grada – uglavnom baš na obroncima Fortice. U ljetu 1989. g. B. Kirigin i V. Gaffney sa suradnicima podrobno su arheološki pregledali prostor ispod Fortice u površini od 1.43 hektara. Ovim je pregledom omogućena mnogo točnija definicija lokaliteta Fortice, te je donio znatan broj nalaza koji su se mogli datirati. Nekoliko ulomaka keramike ukazalo je čak na eneolitičko razdoblje – oko 3000. g. pr. Kr. – no većina nalaza pripadala je kasnom brončanom (25 %) i željeznom dobu (75 %). Posebno je važna nađena keramika iz Apulije, datirana od 9. do 4. st. pr. Kr. Autori zaključuju da je riječ o možda najvećem i najznačajnijem željeznodobnom nalazištu na otoku. Nalazi strane keramike pokazuju da je ovo središte imalo povlašten pristup uvoznim dobrima za vrijeme predgrčkog razdoblja. Tijekom 90-tih utvrđeno je da su svi vrhovi oko Hvara bili fortificirani u pretpovijesti da je je gradina na mjestu Fortice bila čvrsto branjena. Zajedno s velikom nekropolom u obližnjoj uvali Vira, gradina na mjestu tvrđave bila je središte velike pretpovijesne naseobine. Od rimskog razdoblja nadalje briješ s Forticom na vrhu je ponajprije fortifikacijsko mjesto dok se naseobina spušta bliže obali, odnosno luci. Valja napomenuti da su recentna istraživanja u tzv. palači Hektorović (na južnim gradskim zidinama) otkrila helenistički zid, što upućuje na mogućnost postojanja emporija uz luku već u 4-3. st. pr. Kr. Već je u 19. stoljeću poznata činjenica da se na prostoru Dolca, te uz južnu stranu Mandraća (u gradskoj luci) nalaze ostaci rimske villa rustica. Natpis s jedne objavljen je u čuvenom Momsenovom korpusu. Recentna istraživanja u Arsenalu pokazala su da je isti sagrađen na mjestu na kojem se veliki lučki objekti nalaze već više od 2000 g. Najraniji poznati objekt bio je nešto manji od današnjeg, potpuno otvoren prema zapadu, moru, a datira se u prijelaz 1. st. pr. Kr i 1. st. p. Kr. Bio je u funkciji do početka 2. st. p. Kr. Radi se o rimskom arsenalu, ali ga karakterizira helenistički način gradnje. Kasnoantički lučki objekt bio je tek nešto manji od današnjeg, orientiran također prema zapadu. Radilo se o velikoj prizemnici pokrivenoj krovom o čemu svjedoče temelji masivnih, zidanih stupova koji su bili razmješteni sredinom prostorije. No važnije od same kasnoantičke zgrade koja se datira od kraja 4. st. p. Kr. do 8. p. Kr. jest činjenica da je kao priprema za njenu gradnju zemljiste zaravnano s velikom količinom vodonepropusne gline u kojoj su izgrađeni drenažni kanali. Dakle, veliki hidrotehnički zahvat koji je zahtijevao mnogo napora kako u ljudskom radu i znanju tako i u sredstvima. U kući Daghetta, također uz južne gradske zidine pronađeni su ostaci rimske te kasnoantičke kuće pod srednjevjekovnim zidom. Sjeverni, ulični zid, pružen je u pravcu protezanja ulice što upućuje na mogućnost kontinuiteta ulične mreže između antike i srednjeg vijeka. Ranokršćansko razdoblje prezentirano je kroz nalaze svjetiljki s ranokršćanskim nalazima te pretpostavkama o nizu ranokršćanskih crkvi na području grada. Krajem 19. st. u dvorištu biskupije pronađena je apsida kasnoantičke crkve pod kojom je pronađena apsida starije, najvjerojatnije ranokršćanske crkve. Iako su ovi nalazi uništeni, sačuvani su zapisi koje je objavio J. Kovačić. Kasnoantički nalazi koji se protežu od 4. do 9. st. najbogatiji su arheološki sloj grada Hvara. Prateći njihov areal može se utvrditi da kasnoantičko naselje po prilici zauzima prostor kasnijeg srednjevjekovnog grada. Nalazi utvrda i kortina na južnom obronku pokazuju da je težište grada tada bilo na južnom obronku. Kasnoantički nalazi, ponajprije keramičkih ulomaka i ostataka arhitekture, pokazuju da se radilo o bogatom i prostranom naselju o kojem znamo jako malo. Neki noviji radovi povezuju Prokopijevu Lisinu s Hvarom, umjesto s Lješom u Albaniji kako je dosada u literaturi bilo. Važan arheološki sloj grada je i srednjevjekovni. Naime, grad je 1571. i 1579. g. bio srušen i spaljen, tako da su brojne srednjevjekovne kuće naprsto zatrpane u nasipima. Kasnije je tijekom obnove djelomično promijenjena ulična mreža na način da su vrtovi zauzeli nekadašnje ulice te tako prekinuli nekadašnje otvorene pravce ortogonalne mreže grada.

Na osnovi predočene dokumentacije i iznesenih činjenica Stručno povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnoga dobra, na sjednici održanoj 2. veljače 2017. godine, utvrdilo je da Arheološka zona grada Hvara, ima svojstvo kulturnoga dobra u smislu članka 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te se, sukladno članku 12. stavku 4. istoga Zakona, određuje njezin upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara (točka 4. izreke ovoga Rješenja).

Prostorne međe kulturnoga dobra (točka 2. izreke Rješenja), sustav mjera zaštite (točka 3. izreke Rješenja) i obveza dostave Rješenja nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljишnim knjigama (točka 5. izreke Rješenja) određeni su sukladno članku 12. stavcima 2. i 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Sukladno članku 12. stavku 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

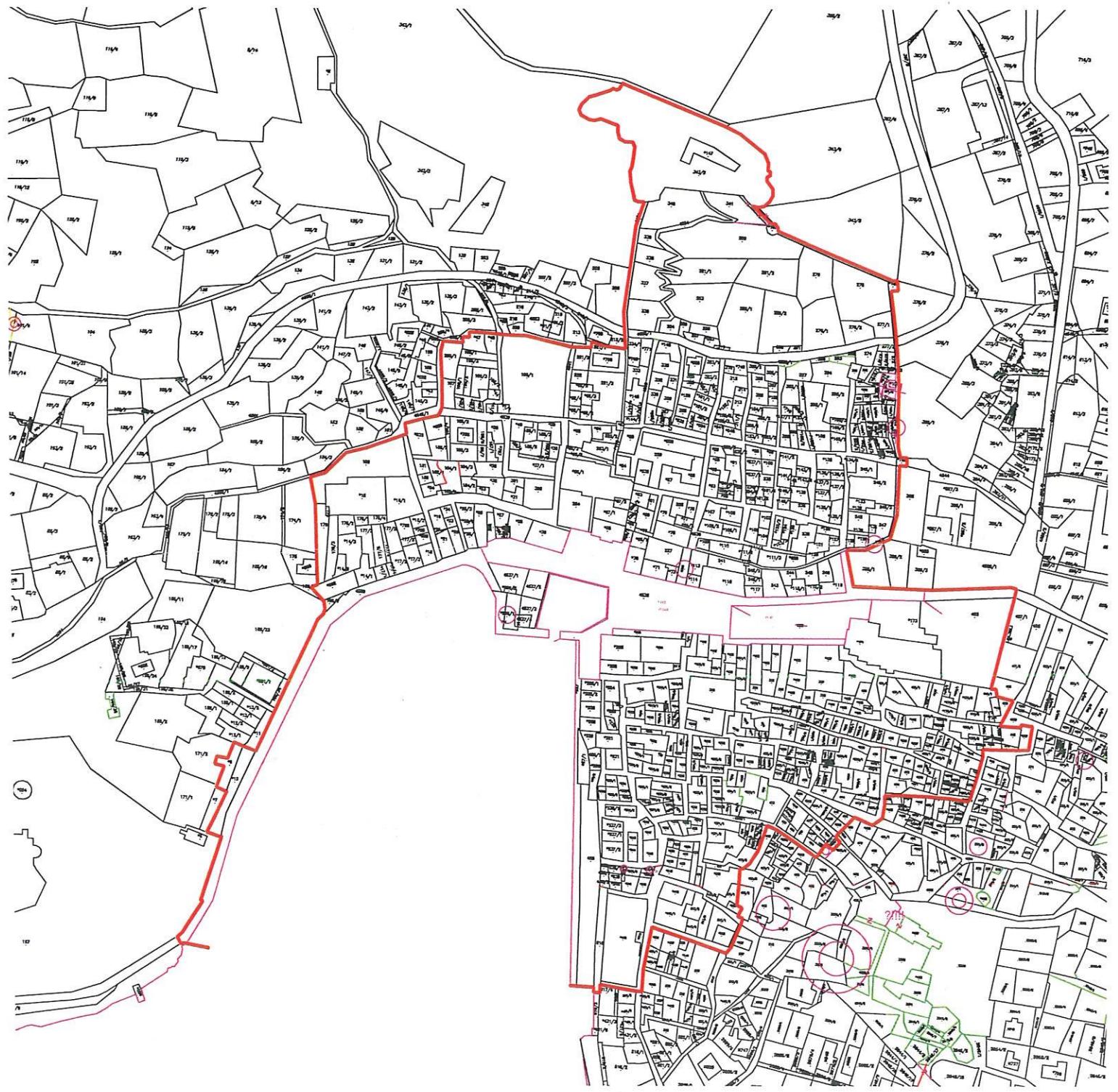
Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ovoga Rješenja može se izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu kulture u roku od 15 dana od dana primítka ovoga Rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 9. stavku 2. točka 29. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“ broj 115/16), ne plaća upravna pristojba.



Dostaviti:

1. Grad Hvar, Ul. Milana Kukurina 2, 21450 Hvar UO
2. Grad Hvar, Ul. Milana Kukurina 2, 21450 Hvar UO – za oglasnu ploču
3. Grad Hvar, Služba za komunalne djelatnosti, prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Ul. Milana Kukurina 2, 21450 Hvar UO
4. Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za prostorno-uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Ispostava Hvar, Ive Miličića 7, 21450 Hvar UO
5. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar, Ispostava Hvar, Fabrika 35, 21450 Hvar, UO
6. Općinski sud u Starom Gradu, Zemljiskoknjižni odjel, Nova Riva 3, 21460 Stari Grad UO
7. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Ulica Josipa Runjanina 2, 10000 Zagreb
 - Konzervatorski odjel u Splitu, Porinova bb, 21000 Split
 - Odjel za Registar kulturnih dobara, ovdje
 - Pismohrana, ovdje



ARHEOLOŠKA
 ZONA
 GRADA HVARA